

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU, METROLÓGIU®
A SKÚŠOBNÍCTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Identifikátor:
ÚNMS SR_05/2014_MP

Registrátorne číslo:
2014/111/007630/03072

Dátum účinnosti:
01.12.2014

Strana/strán: 1/16

MP 5: 2014

Metodický postup č.5

Metodický postup o spolupráci s medzinárodnými normalizačnými organizáciami ISO a IEC

Obsah

strana

Predhovor	3
1 Termíny, definície a skratky	3
2 Medzinárodné normalizačné organizácie.....	4
2.1 Medzinárodná organizácia pre normalizáciu ISO	4
2.2 Medzinárodná elektrotechnická komisia IEC	4
2.3 ISO/IEC/JTC 1	4
3 Zásady spolupráce s ISO/IEC	4
3.1 Styk a spolupráca s orgánmi ISO/IEC.....	4
3.2 Členstvo v TC/PC/SC	5
3.3 Pracovné skupiny (WG)	6
3.4 Evidovanie a zverejňovanie členstva	6
4 Realizácia spolupráce s TC/PC/SC.....	6
4.1 Dohody o spolupráci pri tvorbe medzinárodných noriem	6
5 Vývojové etapy tvorby normy	6
5.1 Predbežná etapa	6
5.2 Návrhová etapa	7
5.3 Prípravná etapa	7
5.4 Etapa práce v komisii	7
5.5 Etapa verejného prerokovania	8
5.6 Etapa schvaľovania	9
5.7 Skrátенý postup.....	9
5.8 Etapa publikovania	9
6 Systematické preverky ISO	9
7 Účasť na zasadnutiach TC/PC/SC.....	10
8 Organizácia zasadnutí na Slovensku	11
9 Autorské práva na publikácie ISO a IEC.....	11
Príloha A – Zoznam základných dokumentov ISO/IEC.....	12
Príloha B – Schvaľovacie požiadavky v ISO	13
Príloha C – Formuláre ISO/IEC	14

Predhovor

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR (ďalej len „ÚNMS SR“) vydáva tento metodický postup s cieľom zabezpečiť medzinárodnú spoluprácu s Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu (ďalej len „ISO“) a s Medzinárodnou elektrotechnickou komisiou (ďalej len „IEC“).

Za medzinárodnú spoluprácu sa podľa tohto metodického postupu považuje zapojenie sa do práce technických komisií, projektových komisií, subkomisií a pracovných skupín ISO a IEC pri tvorbe a previerkach medzinárodných noriem a ďalších produktov technickej práce, ktoré sa po schválení môžu preberať do sústavy národných noriem alebo sa sprístupňujú na národnej úrovni iným spôsobom.

1 Termíny, definície a skratky

CD	návrh komisie
CDV	návrh komisie IEC na hlasovanie
CO IEC	Ústredná kancelária IEC
CS ISO	Ústredný sekretariát ISO
DAM	návrh zmeny
DIS	návrh medzinárodnej normy
DTS	návrh technickej špecifikácie
FDAM	konečný návrh zmeny
FDIS	konečný návrh medzinárodnej normy
IEC	Medzinárodná elektrotechnická komisia
ISO	Medzinárodná organizácia pre normalizáciu/medzinárodná norma
IWA	dohoda medzinárodného pracovného stretnutia
MB	členský orgán ISO/IEC
národné stanovisko	konsenzuálne stanovisko členov TK, združujúcej všetky zainteresované strany v danej oblasti, k danému dokumentu, ktoré bude navonok prezentované prostredníctvom hlasovania národného orgánu. Národné stanovisko vypracúva spracovateľ medzinárodnej spolupráce na základe konsenzu účastníkov prerokovania, so zohľadnením pripomienok technickej verejnosti
národný orgán	spoločný názov pre MB/NC
NC	národný komitét IEC
NP	návrh novej práce
NWIP	nová pracovná položka
OTN	Odbor technickej normalizácie
ODTN	Oddelenie technickej normalizácie
PAS	verejne dostupná špecifikácia
PC	projektová komisia
PT	projektový tím
PWI	predbežná pracovná položka
SC	subkomisia TC
SEV	Slovenský elektrotechnický výbor
SMB IEC	Riadiaci výbor IEC pre normalizáciu

spracovateľ medzinárodnej spolupráce s ISO/IEC	právnická alebo fyzická osoba, ktorá sa prihlásila na medzinárodnú spoluprácu s ISO/IEC, schválil ju ÚNMS SR na odporúčanie TK (ak existuje) a má na spoluprácu predpoklady podľa bodu 3.2.2
SR	systematická preverka
TC/JTC	technická komisia/spoločná technická komisia (na medzinárodnej úrovni)
TMB ISO	Technický riadiaci výbor ISO
TK	technická komisia (na národnej úrovni)
TR	technická správa
TS	technická špecifikácia
ÚNMS SR	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR – národný normalizačný orgán Slovenska, národný člen ISO a IEC
WD	pracovný návrh
WG/JWG	pracovná skupina/spoločná pracovná skupina
WI	pracovná položka

2 Medzinárodné normalizačné organizácie

2.1 Medzinárodná organizácia pre normalizáciu ISO

Medzinárodná organizácia pre normalizáciu ISO je svetová federácia organizácií, ktorá pokrýva všetky oblasti normalizácie s výnimkou elektrotechniky a elektroniky. Členským orgánom v ISO môže byť za každý štát najviac jedna organizácia, na Slovensku je to ÚNMS SR. Sídlo ISO je v Ženeve.

2.2 Medzinárodná elektrotechnická komisia IEC

Medzinárodná elektrotechnická komisia IEC pokrýva normalizáciu v oblasti elektrotechniky a elektroniky. Každú krajinu zastupuje v IEC jeden národný komitét. Členským orgánom v IEC môže byť za každý štát najviac jedna organizácia. Slovenským národným komitétom je SEV pri ÚNMS SR. Sídlo IEC je v Ženeve.

2.3 ISO/IEC/JTC 1

ISO/IEC/JTC 1 je spoločná technická komisia ISO a IEC pre normalizáciu v oblasti informačných technológií, riadi sa vlastnými smernicami.

3 Zásady spolupráce s ISO/IEC

3.1 Styk a normalizačná spolupráca s orgánmi ISO/IEC

Styk a normalizačnú spoluprácu s ISO/IEC organizuje a vykonáva ÚNMS SR/SEV.

POZNÁMKA 1. – Toto ustanovenie sa nevzťahuje na expertov, ktorí sú priamo vymenovaní do pracovných skupín podľa bodov 3.2.2 a 3.3.

POZNÁMKA 2. – V texte lomka znamená *a* alebo *alebo* (napríklad ISO/IEC, ÚNMS SR/SEV, TC/SC).

3.2 Členstvo v TC/PC/SC

3.2.1 Odbornú prácu v medzinárodných normalizačných organizáciách vykonávajú technické komisie (TC), projektové komisie (PC) a subkomisie (SC). Technický riadiaci výbor ISO TMB alebo IEC SMB zakladá TC/PC a riadi ich prácu. TC/PC zakladá SC a riadi jej prácu. Prácu v TC/PC/SC organizujú ich predsedovia a tajomníci. Návrh na vytvorenie alebo zrušenie TC/PC/SC môže podať každý národný orgán.

Návrhy noriem tvoria experti v pracovných skupinách, ktoré sú podriadené TC/PC alebo SC.

Národné orgány sú zodpovedné za tvorbu národného stanoviska pri zohľadnení všetkých súvisiacich záujmov na národnej úrovni.

3.2.2 ÚNMS SR/SEV oznamuje CS/CO svoj záujem o normalizačnú spoluprácu v jednotlivých TC/PC/SC, a to ako:

- **P-člen** (participant) – má povinnosť aktívne pracovať v TC/PC/SC, vyjadrovať sa, pripomienkovať a hlasovať o všetkých dokumentoch TC/PC/SC (napr. NP, CD, DIS/CDV, FDIS); ÚNMS SR/SEV menuje delegáta na zasadnutie TC/PC/SC a ospravedlňuje neúčast', nominuje experta do pracovných skupín;
- **O-člen** (observer) – sleduje prácu v TC/PC/SC ako pozorovateľ, dostáva dokumenty TC/PC/SC, má právo predkladať pripomienky a zúčastňovať sa na zasadnutiach, môže hlasovať o návrhoch DIS a FDIS v ISO a o návrhoch CDV a FDIS v IEC. Nemá právo hlasovať o návrhu novej práce (NP) a návrhu komisie (CD), ani nominovať experta do pracovných skupín, alebo
- ÚNMS SR/SEV sa rozhodne, že nebude ani P-členom, ani O-členom v danej TC/PC/SC a vtedy nemá právo ani povinnosť zúčastňovať sa na práci v TC/PC/SC. Dostáva však všetky návrhy v etapách DIS/CDV a FDIS a má právo o nich hlasovať.

Členstvo v subkomisii nie je podmienené členstvom v technickej komisii (NNO nemusí byť registrovaná ako P- alebo O-člen aby bola členom SC) a typ členstva v TC a SC nemusí byť rovnaký (napr. v TC môže byť O-členstvo a v SC P-členstvo). Členstvo v TC/PC neznamená automaticky aj členstvo v SC, o každé členstvo v SC je potrebné požiadať samostatne.

Ak je ÚNMS SR/SEV v postavení P-člena trvalo neaktívny, nezúčastnil sa na 2 po sebe idúcich zasadnutiach priamo alebo korešpondenčne a nenominoval odborníkov na technickú prácu, alebo

- v IEC: nehlasoval o otázkach oficiálne predložených na hlasovanie v TC alebo SC,
- v ISO: nehlasoval o otázkach oficiálne predložených na hlasovanie v TC alebo SC v 20 % a viac prípadoch v priebehu jedného kalendárneho roka,

a po upozornení svoju pasivitu patrične nezdôvodní a zostane naďalej pasívny, jeho postavenie CS/CO automaticky zmení na O-členstvo.

Po uplynutí 12 mesiacov môže ÚNMS SR/SEV znovu požiadať o P-členstvo.

3.2.3 ÚNMS SR/SEV sa prihlási o členstvo v TC/PC/SC ISO/IEC, pričom vychádza zo záujmu príslušnej TK alebo právnickej alebo fyzickej osoby za predpokladu, že má odborné, jazykové, ekonomické a organizačné predpoklady a potrebné technické vybavenie. Písomná žiadosť právnickej alebo fyzickej osoby o spoluprácu adresovaná ÚNMS SR musí obsahovať:

- vyjadrenie záujmu o účasť na tvorbe medzinárodných noriem v konkrétnej TC/PC/SC a oznámenie úrovne aktivity na podporu P-členstva alebo O-členstva ÚNMS SR/SEV;
- údaje o odborných, jazykových (schopnosť komunikácie v angličtine) a organizačných predpokladoch a o technickom vybavení (e-mailová adresa, prístup na internet) záujemcu o činnosť spracovateľa normalizačnej spolupráce;
- návrh spôsobu finančného zabezpečenia spolupráce;
- vyhlásenie o záväzku účasti na práci v príslušnej TK, ak existuje.

3.2.4 Žiadosť schvaľuje ÚNMS SR/SEV na základe odporúčania TK so zreteľom na kritériá podľa bodu 3.2.3. V prípade P-členstva uzavrie ÚNMS SR so spracovateľom medzinárodnej spolupráce dohodu o spolupráci pri tvorbe medzinárodných noriem.

3.3 Pracovné skupiny (WG)

3.3.1 Pracovné skupiny vznikajú v TC/PC/SC na riešenie jednotlivých úloh a podliehajú materskej TC/PC/SC. WG sa zostavujú spravidla po schválení NP, tvoria pracovný návrh normy a po doriešení úlohy, zvyčajne na konci etapy DIS/CDV zanikajú. Členmi WG sú experti, ktorých prihlasuje P-člen (ÚNMS SR/SEV). Členovia WG konajú vo vlastnom mene a nie sú oficiálnymi reprezentantmi ÚNMS SR/SEV. Odporúča sa však, aby boli v úzkom kontakte s TK a s ÚNMS SR/SEV, a aby informovali o postupe prác a o stanoviskách, ktoré sa prezentovali vo WG.

3.3.2 Do pracovnej skupiny príslušnej TC/PC/SC môže ÚNMS SR/SEV menovať experta, ktorý má pre túto činnosť odborné a jazykové predpoklady, a to na základe návrhu právnickej alebo fyzickej osoby po schválení TK, ak existuje. Vymenovaný expert prezentuje vo WG svoje vlastné odborné vedomosti, vystupuje a korešponduje s ďalšími členmi WG vo svojom mene.

3.3.3 Náklady spojené s činnosťou v pracovnej skupine hradí právnická alebo fyzická osoba zainteresovaná na práci vo WG.

3.3.4 Člen WG informuje písomne ÚNMS SR/SEV a príslušnú TK raz ročne o činnosti a výsledkoch práce v pracovnej skupine, pokiaľ trvá jej činnosť.

3.4 Evidovanie a zverejňovanie členstva

3.4.1 ODTN eviduje záujem (pozri bod 3.2.2) pracovať v TC/PC/SC a prihlasuje ÚNMS SR/SEV za člena do TC/PC/SC ISO/IEC.

3.4.2 ODTN vedie a pravidelne aktualizuje evidenciu spracovateľov medzinárodnej spolupráce.

4 Realizácia spolupráce s TC/PC/SC

4.1 Dohody o spolupráci pri tvorbe medzinárodných noriem

Spolupráca s TC/PC/SC ISO/IEC sa uskutočňuje v súlade s dohodou o spolupráci pri tvorbe medzinárodných noriem bez ohľadu na to, kto a z akých prostriedkov hradí vykonávanie normalizačnej spolupráce.

ÚNMS SR uzatvára so spracovateľom dohodu o spolupráci pri tvorbe medzinárodných noriem iba v prípade P-členstva v TC/PC/SC. Spracovateľ medzinárodnej spolupráce má povinnosť aktívne sa zúčastňovať na práci TC/PC/SC a participovať vo všetkých vývojových etapách tvorby noriem a ďalších normalizačných dokumentov.

5 Vývojové etapy tvorby normy

5.1 Predbežná etapa

Technická komisia alebo subkomisia môže zaradiť do svojho pracovného programu jednoduchou väčšinou hlasov svojich P-členov predbežnú pracovnú položku (PWI), ktorá nie je ešte dostatočne pripravená na riešenie v ďalších etapách.

Technická komisia pravidelne preveruje predbežné pracovné položky a vo vhodnom čase môže vypracovať návrh novej práce (NP), ktorý potom predloží na schválenie v ďalšej etape.

5.2 Návrhová etapa

Návrh novej práce môže byť návrhom na:

- novú normu;
- novú časť existujúcej normy;
- revíziu existujúcej normy alebo jej časti;
- zmenu k existujúcej norme alebo jej časti;
- technickú špecifikáciu (TS) alebo verejne dostupnú špecifikáciu (PAS).

Odborná spolupráca ÚNMS SR s ISO sa začína obdržaním notifikácie o návrhu novej práce (NP). P-člen hlasuje on-line na serveri CS ISO, pričom odpovedá na otázky uvedené na hlasovacom portáli. (Súbor otázok, na ktorý treba pri hlasovaní o NP ISO odpovedať je v prílohe C).

Odborná spolupráca s IEC v rámci SEV sa začína obdržaním notifikácie o návrhu novej práce (NP). P-člen hlasuje on-line na serveri CO IEC o prijatí alebo neprijatí návrhu alebo sa zdrží hlasovania. V kladnom prípade P-člen uvedie, či sa návrh môže predložiť priamo ako CD alebo dokonca CDV, či sa aktívne zúčastní na práci a navrhne svojho experta. V každom prípade má možnosť pripojiť svoje pripomienky. (Súbor otázok, na ktorý treba pri hlasovaní o NP IEC odpovedať je v prílohe C).

Návrh novej práce sa prijme, ak

- a) sa zaviazá:
 - v ISO najmenej 5 P-členov, ak má komisia viac ak 16 P-členov, alebo najmenej 4 P-členovia, ak má komisia do 16 P-členov,
 - v IEC najmenej 25 % P-členov, resp. 4 P-členovia,
že sa budú aktívne podieľať na vypracovaní pracovného návrhu menovaním technických expertov a pripomienkovaním pracovných návrhov (WD); a
- b) aspoň jednoduchá väčšina P-členov hlasuje za prijatie.

Jednotlivé komisie môžu zvýšiť požiadavku na minimálny počet nominovaných expertov, alebo naopak, v odôvodnených prípadoch požiadať TMB o možnosť počet expertov znížiť.

5.3 Prípravná etapa

Po schválení nového projektu môže TC/PC/SC vytvoriť novú WG alebo projektový tím v IEC, ak je to potrebné. Vedúci projektu s expertmi menovanými P-členmi vypracuje pracovný návrh (WD). Prípravná etapa sa končí, keď je WD ako prvý návrh komisie (1CD) zaregistrovaný v CS ISO/CO IEC. Technická komisia sa môže tiež rozhodnúť publikovať konečný pracovný návrh ako PAS a vyhovieť tak osobitným požiadavkám trhu.

5.4 Etapa práce v komisii

Etapa práce v komisii je rozhodujúca etapa, v ktorej sa zvažujú stanoviská a pripomienky národných orgánov s cieľom dosiahnuť konsenzus o technickom obsahu.

V ISO sa etapa začína rozposlaním notifikácie o existencii CD a jeho umiestnení na serveri CS ISO všetkým P-členom a O-členom TC/PC/SC.

Člen oznámi on-line hlasovacím systémom CS ISO, či súhlasí s dokumentom alebo či pripája pripomienky k návrhu. P-členovia majú povinnosť hlasovať a pripomienkovať, O-členovia môžu pripomienkovať. (Formulár na pripomienky je v prílohe C).

V IEC sa návrh komisie poskytuje členom na serveri IEC. Člen oznámi on-line hlasovacím systémom CO IEC, či súhlasí s dokumentom bez pripomienok alebo či pripája pripomienky k návrhu. (Formulár na pripomienky je v prílohe C).

Po uplynutí termínu hlasovania a zaslania národných stanovísk sekretariát TC/PC/SC zhrnie pripomienky a navrhne ďalší postup:

- a) diskutovať o CD a pripomienkach na budúcom zasadnutí, alebo
- b) rozposlať revidovaný text CD na posúdenie, alebo
- c) zaregistruje CD do etapy verejného prerokovania (DIS/CDV).

Ak do dvoch mesiacov dvaja alebo viacerí P-členovia nesúhlasia s návrhom sekretariátu b) alebo c), návrh CD sa musí prediskutovať na zasadnutí.

Ak sa ani na zasadnutí nedosiahne dohoda o konečnom texte CD, do troch mesiacov sa vytvorí ďalší CD zahŕňajúci rozhodnutia zo zasadnutia, ktorý sa umiestni na server pre členov na pripomienkovanie a v ISO aj na hlasovanie.

Posudzovanie CD pokračuje až do dosiahnutia konsenzu P-členov TC/PC/SC o registrácii CD ako DIS v ISO alebo CDV v IEC alebo o jeho odložení či zrušení.

Ak nemôžu byť vyriešené všetky sporné otázky k CD v primeranom čase, TC/PC/SC môže zvážiť, či prechodne nevydá návrh ako technickú špecifikáciu (TS).

Etapa práce v komisii končí, keď sú vyriešené všetky technické problémy návrhu, a keď je CD zaregistrovaný ako DIS v CS ISO alebo CDV v CO IEC.

5.5 Etapa verejného prerokovania

Návrhy DIS/CDV umiestňujú CS ISO/CO IEC na svojich serveroch. ÚNMS SR/SEV dostáva týždenne notifikáciu o všetkých nových návrhoch a sťahuje ich na svoj server. Zoznam nových návrhov DIS/CDV sa zverejňuje na internetovej stránke ÚNMS SR www.unms.sk. Návrhy existujú len v elektronickej podobe, každý spracovateľ medzinárodnej spolupráce a členovia príslušnej TK majú k návrhom prístup prostredníctvom používateľského mena a hesla.

Spracovateľom medzinárodnej spolupráce a členom TK, ktorí o to majú záujem sa návrhy dokumentov sprístupňujú aj na serveroch ISO a IEC.

Pripomienky k DIS/CDV možno predložiť štyrmi spôsobmi:

1. spolu so schválením;
2. spolu s neschválením – v tomto prípade sú pripomienky a technické zdôvodnenie povinné;
3. spolu so zdržaním sa hlasovania – pripomienky nie sú povinné;
4. osobitne len pripomienky – iba O-člen.

P-člen technickej komisie alebo subkomisie musí využiť jednu z prvých troch možností a je povinný hlasovať. Príslušný spracovateľ medzinárodnej spolupráce musí zaslať svoje stanovisko najneskôr dva týždne pred termínom hlasovania príslušnému zamestnancovi ODTN a zamestnancovi pre medzinárodnú spoluprácu ODTN. Samotné hlasovanie a odoslanie pripomienok vykonáva zamestnanec pre medzinárodnú spoluprácu ODTN on-line.

Formulár na pripomienky je v prílohe C. Ak sú súčasťou národného stanoviska pripomienky, musia sa predložiť na tomto formulári, inak ich ISO/IEC neprijme.

DIS/CDV je schválený, ak s ním 2/3 hlasujúcich P-členov súhlasí a zároveň menej ako 1/4 všetkých hlasujúcich nesúhlasí. Pri vyhodnocovaní hlasovania sa nepočítajú zdržania sa a záporné hlasy, ak nie sú sprevádzané technickým zdôvodnením.

Sekretariát TC/SC vyhodnotí výsledok hlasovania a príslušná TC/PC/SC postupuje takto:

- a) ak boli dosiahnuté schvaľovacie kritériá, zaregistruje návrh ako FDIS;
- b) ak návrh nedostal ani jeden záporný hlas, postupuje priamo na publikovanie;
- c) ak návrh nevyhovel schvaľovacím kritériám:
 - zrevidovaný cirkuluje na opätovné hlasovanie, alebo
 - vráti sa do etapy CD na pripomienkovanie, alebo
 - diskutuje sa o ňom na najbližšom zasadnutí.

Etapa verejného prerokovania sa končí registráciou návrhu ako FDIS.

5.6 Etapa schvaľovania

Konečný návrh normy umiestňuje CS ISO/CO IEC na svojich serveroch. ÚNMS SR/SEV dostáva týždenne notifikáciu o všetkých konečných návrhoch a kopíruje ich na svoj server. Zoznam nových návrhov FDIS v ISO/IEC zverejňuje ÚNMS SR na internetovej stránke ÚNMS SR. Návrhy existujú len v elektronickej podobe, každý spracovateľ medzinárodnej spolupráce a predseda príslušnej TK majú k návrhom prístup prostredníctvom používateľského mena a hesla.

Spracovateľom medzinárodnej spolupráce a členom TK, ktorí o to majú záujem sa návrhy dokumentov sprístupňujú aj na serveroch ISO a IEC.

Formulár na pripomienky je v prílohe C. P-člen alebo O-člen, ak má pripomienky k FDIS, musí ich predložiť výhradne na tomto formulári, inak nie sú v ISO/IEC akceptovateľné.

Hlasovanie k FDIS musí byť jednoznačné: kladné, záporné, zdržanie sa. Ak národný orgán hlasuje kladne, nemôže predložiť žiadne technické pripomienky. Ak národný orgán považuje FDIS za neprijateľný, musí hlasovať záporne a uviesť technické dôvody; nesmie hlasovať kladne s podmienkou prijatia jeho modifikácií.

Technické pripomienky k FDIS možno predložiť len v týchto prípadoch:

1. spolu s neschválením – v tomto prípade sa musia uviesť technické dôvody, ktoré budú postúpené sekretariátu TC/PC/SC na posúdenie až pri previerke normy;
2. spolu so zdržaním sa hlasovania – pripomienky nie sú povinné.

Ak FDIS vyhovie schvaľovacím kritériám, postúpi do etapy publikovania. Ak text nebol schválený, TC/PC/SC sa môže rozhodnúť pre:

- modifikovanie textu a opätovné predloženie ako CD, DIS/CDV alebo FDIS;
- publikovanie návrhu ako technickej špecifikácie;
- zrušenie projektu.

5.7 Skrátený postup

Skrátený postup sa využíva pri prijímaní existujúcej normy (referenčného dokumentu) iného pôvodu ako z ISO/IEC. Takúto normu ako návrh DIS/CDV do etapy verejného prerokovania môže predložiť ktorýkoľvek P-člen alebo iná organizácia spolupracujúca s príslušnou TC/PC/SC ISO/IEC. Ktorákoľvek medzinárodná normalizačná organizácia uznávaná ISO/IEC môže predložiť vlastnú normu na schválenie ako konečný návrh FDIS do etapy schvaľovania. Organizácia, ktorá má uzavretú formálnu technickú dohodu s ISO/IEC, môže navrhnúť v spolupráci s príslušnou TC/PC/SC, že jej návrh normy sa predloží na hlasovanie ako DIS/CDV v rámci TC/PC/SC. Predkladateľ musí mať vo všetkých prípadoch pred predložením takéhoto návrhu súhlas od autorskej organizácie.

5.8 Etapa publikovania

CS ISO do 1 mesiaca a CO IEC v priebehu 1,5 mesiaca po schválení FDIS vyhotovia medzinárodnú normu a oznámia jej vydanie a umiestnenie všetkým národným orgánom a etapa publikovania končí. Medzinárodné normy sa vydávajú spravidla v anglickom a francúzskom jazyku.

6 Systematické preverky

Všetky normy a ostatné publikácie vydané v ISO alebo spoločne s IEC sú predmetom systematickej preverky (SR) s cieľom určiť, či majú byť potvrdené, revidované alebo zmenené, prepracované do inej formy publikácie alebo zrušené. Systematické preverky sa vykonávajú v stanovených intervaloch po vydaní alebo potvrdení publikácie. Termíny preverok sa môžu skrátiť na žiadosť ústredného sekretariátu ISO alebo minimálne 1 národného orgánu.

Tabuľka 1 – Časový harmonogram systematických previerok

Typ publikácie	Max. čas od vydania	Max. počet predĺžení platnosti	Maximálna životnosť
medzinárodná norma	5 rokov	bez obmedzenia	bez obmedzenia
technická špecifikácia	3 roky	odporúča sa 1x	odporúča sa 6 rokov
verejne dostupná špecifikácia	3 roky	1x	6 rokov (ak nie je prepracovaná na iný typ normatívneho dokumentu, je predložená na zrušenie)
technická správa	nie je stanovené	nie je stanovené	bez obmedzenia
dohoda medzinárodného pracovného stretnutia	3 roky	1x	6 rokov (ak nie je prepracovaná na iný typ publikácie, je predložená na zrušenie)

Zoznam noriem podliehajúcich previerke v jednotlivých TC/PC/SC ISO umiestňuje CS ISO na svojom serveri. P-člen je povinný hlasovať a on-line hlasovacím systémom oznámi CS ISO, čo navrhuje urobiť s preverovanou normou. (Súbor otázok, na ktoré treba pri hlasovaní odpovedať je v prílohe C). Spracovateľ medzinárodnej spolupráce má možnosť si príslušnú normu v tomto období v ÚNMS SR zakúpiť za cenu kópie.

Hlasovacie obdobie trvá obyčajne 5 mesiacov.

7 Účasť na zasadnutiach TC/PC/SC

7.1 Účasť na zasadnutiach TC/PC/SC navrhne spracovateľ medzinárodnej spolupráce so súhlasom TK, najmä s ohľadom na potrebu presadiť národné stanovisko k bodom programu zasadnutia TC/PC/SC.

7.2 Návrh na účasť príslušného delegáta, spravidla ide o spracovateľa medzinárodnej spolupráce, sa prerokuje v TK a zašle na ÚNMS SR spravidla 6 týždňov pred zasadnutím. Návrh má obsahovať:

- číslo a názov TC/PC/SC, miesto a dátum zasadnutia,
- meno delegáta (ak je viac delegátov, aj meno vedúceho delegácie), adresu pracoviska, číslo telefónu a faxu, e-mailovú adresu;
- zdôvodnenie účasti na zasadnutí, národné stanoviská k jednotlivým bodom programu, ktoré sa majú na danom zasadnutí obhajovať a priložené kópie pripomienok, ktoré k prerokúvaným projektom boli v predchádzajúcom období 1 – 2 rokov postúpené ÚNMS SR/SEV.

7.3 Zamestnanec ODTN posúdi návrh a, ak je to potrebné, prerokuje s predsedom TK a delegátom zmeny a úpravy.

7.4 Po schválení účasti delegát (vedúci delegácie) odovzdá ÚNMS SR/SEV najneskôr 2 týždne pred zasadnutím písomné stanovisko k jednotlivým bodom programu, prerokované s účastníkmi riešenia normalizačnej spolupráce. Konečné stanovisko je záväzné pre delegáta pri prerokúvaní dokumentov.

7.5 V prípade P-členstva v TC/PC/SC pri korešpondenčnom pripomienkovaní spracovateľ medzinárodnej spolupráce odovzdá ÚNMS SR/SEV pripomienky a národné stanovisko najneskôr 4 týždne pred zasadnutím (v slovenskom a anglickom jazyku). ÚNMS SR/SEV oznámi stanovisko príslušnému sekretariátu TC/PC/SC.

7.6 Po zasadnutí podá delegát (vedúci delegácie) ÚNMS SR/SEV a príslušnej TK správu o zasadnutí, ktorá má obsahovať najmä:

- číslo a názov TC/PC/SC, miesto a dátum zasadnutia, meno delegáta (delegátov, prípadne vedúceho delegácie);
- schválený program zasadnutia;
- technické zmeny, ktoré nastali v priebehu prerokúvania dokumentov, vo vzťahu k národnému stanovisku;
- vyhodnotenie záverov zo zasadnutia;
- konkrétne zabezpečenie úloh vyplývajúcich zo zasadnutia.

8 Organizácia zasadnutí na Slovensku

8.1 Zasadnutie pracovných orgánov ISO/IEC na Slovensku sa môže uskutočniť len so súhlasom a na pozvanie ÚNMS SR/SEV.

8.2 Návrh na usporiadanie zasadnutia TC, SC alebo WG prerokuje predseda TK so ÚNMS SR/SEV najmenej 6 mesiacov pred termínom zasadnutia.

8.3 V návrhu na usporiadanie zasadnutia sa uvedie:

- označenie a názov pracovného orgánu ISO/IEC;
- predpokladaný dátum zasadnutia;
- predpokladaný počet delegátov;
- požiadavka delegátov na tlmočenie;
- návrh organizačného zabezpečenia;
- návrh na zabezpečenie finančných prostriedkov.

8.4 ÚNMS SR/SEV rozhodne, či a za akých podmienok sa môže zasadnutie na Slovensku usporiadať a o rozhodnutí informuje hostiteľa a príslušný sekretariát pracovného orgánu ISO/IEC.

8.5 Hostiteľ po získaní rozhodnutia vypracuje harmonogram organizačnej prípravy zasadnutia, prerokuje ho so ÚNMS SR/SEV a spolu s nimi zabezpečí zasadnutie.

9 Autorské práva na publikácie ISO a IEC

Autorské práva na všetky medzinárodné normy (ako aj ich návrhy CD, CDV, DIS, FDIS) a ďalšie publikácie má ISO/IEC. Dokumenty alebo ich časti možno kopírovať len na účely aktívnej účasti na procese tvorby medzinárodných a európskych noriem.

Príloha A

Zoznam základných dokumentov ISO/IEC

ISO/IEC *Directives, Part 1 and Consolidated ISO Supplement – Procedures specific to ISO*. [Smernice ISO/IEC, Časť 1 a Konsolidovaný dodatok ISO – Postupy špecifické pre ISO.] 4th edition 2013.

ISO/IEC *Directives, Part 1, Supplement – Procedures for the technical work of ISO/IEC JTC 1 on Information technology*. [Smernice ISO/IEC, Časť 1, Dodatok – Postupy technickej práce ISO/IEC JTC 1 na informačné technológie.] 3rd edition 2012.

ISO/IEC *Guide 2: 2004 Standardization and related activities – General vocabulary*. [Normalizácia a súvisiace činnosti. Všeobecný slovník.] zavedená v STN EN 45020: 2007 Normalizácia a súvisiace činnosti. Všeobecný slovník (ISO/IEC Guide 2: 2004) (01 0100)

Príloha B**Schvaľovacie požiadavky v ISO**

Etapa ↓	Medzinárodná norma ↓	Technická špecifikácia ↓	Verejne dostupná špecifikácia ↓	Technická správa ↓
Návrhová etapa				
Prijatie návrhu na novú publikáciu	– jednoduchá väčšina P-členov komisie – 4 alebo 5 P-členov sa zúčastní na práci – 4 alebo 5 nominovaných expertov			neuplatňuje sa
Prijatie návrhu na zmenu, revíziu alebo na prepracovanie PAS, IWA, TR na inú publikáciu	– jednoduchá väčšina P-členov komisie súhlasí s návrhom – 4 alebo 5 P-členov sa zúčastní na práci			neuplatňuje sa
Prípravná etapa				
Prijatie WD na rozposlanie ako CD	Nie je určené – stanoví ho tajomník komisie spolu s TC			
Etapa práce v komisii				
Prijatie CD na predloženie ako DIS	– konsenzus, alebo – podpora 2/3 hlasujúcich P-členov	– podpora 2/3 hlasujúcich P-členov	– jednoduchá väčšina P-členov komisie	
Etapa verejného prerokovania				
Prijatie DIS na predloženie ako FDIS	2/3 P-členov hlasuje kladne; – menej ako 1/4 všetkých hlasov je záporných	neuplatňuje sa		
Etapa schvaľovania				
Súhlas na publikovanie	2/3 P-členov hlasuje kladne; – menej ako 1/4 všetkých hlasov je záporných	neuplatňuje sa		

Príloha C

Formuláre ISO/IEC

C.1 Formulár na pripomienky pre všetky etapy vývoja normy

Template for comments and secretariat observations

Date:	Document:	Project:
-------	-----------	----------

MB/N C ¹	Line number (e.g. 17)	Clause/ Subclause (e.g. 3.1)	Paragraph/ Figure/ Table/ (e.g. Table 1)	Type of comment ²	Comments	Proposed change	Observations of the secretariat

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. CN for China; comments from the ISO/CS editing unit are identified by **)

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

C.2 Súbor otázok, na ktoré treba odpovedať pri hlasovaní o NP ISO

No.	Questions	Possible Answers
1	1a. Do you approve, disapprove or abstain on this NWIP?	approve * disapprove * abstain
2	Please also select from one of the following options (note that if no option is selected, the default will be the first option):	Draft document will be registered as new project in the committee's work programme (stage 20.00) Draft document can be registered as a Working Draft (WD – stage 20.20) Draft document can be registered as a Committee Draft (CD – stage 30.00) Draft document can be registered as a Draft International Standard (DIS – stage 40.00)
3	In case of disapproval, do you believe that further study and consultations are needed first among committee members on this proposal as a preliminary work item before this proposal can be formally accepted?	Yes No
4	1b. Did you consult with the range of relevant stakeholders identified in the proposal in the development of this voting position and related comments?	Yes No
5	2. Standard(s), regulation(s), and other relevant documentation existing in our country, with any remarks concerning their application if necessary and consequences for global relevance, as well as copyright information on these documents, are attached:	Yes (references provided below) * No
6	3. Do you wish to add any additional comments?	Yes * No
7	4. We are committed to participating actively in the development of the project, at least by commenting on working drafts (P-members voting "Disapprove" in Qu. 1a may nevertheless nominate experts):	Yes (and we nominate an expert below) * No
(*) A Comment is required for this answer value.		

C.3 Súbor otázok, na ktoré treba odpovedať pri hlasovaní o NP IEC

No.	Questions	Possible Answers
1	Vote:	In favour Against Abstain
2	If approved, should the next stage be a:	Committee draft Committee draft for vote Either
3	If approved, will the NC participate in this work?	Yes No
4	Comment:	No Comments File attached

C.4 Súbor otázok, na ktoré treba odpovedať pri hlasovaní o systematickej previerke ISO

No.	Questions	Possible Answers
1	Recommended action	Withdraw Revise/Amend Confirm Confirm, with correction of errors * Abstain Stabilize
2	Has this International Standard been adopted or is it intended to be adopted in the future as a national standard or other publication?	Yes * No
3	Is the national publication identical, or proposed to be identical, to the International Standard or modified?	Identical Modified *
4	Is this International Standard used in your country without national adoption or are products used in your country based on this standard?	Yes No *
5	Is this International Standard, or its national adoption, referenced in regulations in your country?	Yes * No

(*) A Comment is required for this answer value.